

Misbruik- en Oneigenlijk gebruik

Het college heeft de verplichting om voldoende maatregelen te nemen om misbruik of oneigenlijk gebruik tegen te gaan. De risico's hiervan zijn bijvoorbeeld het ten onrechte gebruik maken van subsidies of uitkeringen of het ten onrechte niet betalen van heffingen.

De gemeente Steenberghe beschikt niet over een apart M&O-beleid. In de financiële verordening is bepaald dat het college maatregelen moet treffen in de processen om het risico op Misbruik- en Oneigenlijk gebruik te beperken of te voorkomen.

Aanpak

Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd van de eerder genoemde basisprocessen. Dat is een analyse zonder dat er rekening is gehouden met de beheersmaatregelen. Dit noemen we de bruto risico's. Vervolgens is beoordeeld welke beheersmaatregelen er in de processen zijn waargenomen en ingeschat welk risico dan nog resteert. Dit noemen we het netto risico.

De geldstromen met het hoogste risico op misbruik en oneigenlijk gebruik zijn Inkoop en Aanbestedingen, Subsidies en PGB. Deze zijn verder onderzocht op de aanwezige beheersmaatregelen. Geconstateerd is dat er voldoende beheersmaatregelen in de processen zijn opgenomen om het risico terug te brengen.

Zo is er in het proces *inkoop en aanbesteding* sprake van verplichte procedures en functiescheiding bij het autoriseren van betalingen. Ook wordt er een naam nummer controle uitgevoerd bij het aanmaken van nieuwe crediteuren.

Bij het proces *subsidies* is, bovenop de reguliere controle, een aanvullende interne controle uitgevoerd op een tweetal dossiers van € 100.000 en hoger. Daarnaast is het proces rondom welzijnssubsidies goed georganiseerd. Ook hier wordt het risico van misbruik en oneigenlijk gebruik beperkt.

De omvang van het proces *PGB* is beperkt in financiële omvang. Vanuit de processen is het risico door de VIC op laag gewaardeerd.

Conclusie

Er zijn geen onrechtmatigheden op het gebied van Misbruik en Oneigenlijk gebruik in het boekjaar 2023.

Frauderisicoanalyse

In navolging van de aanbevelingen van de accountant in de managementletter 2023 is inmiddels een start gemaakt met de frauderisicoanalyse. Deze analyse is op het moment van opstellen van de jaarrekening 2023 nog niet afgerond. De aanpak is gelijk aan de aanpak bij misbruik en oneigenlijk gebruik.

Archiefbeheer

Conform het bepaalde in artikel 3 van de Archiefverordening brengt het college jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de activiteiten ter uitvoering van artikel 30 van de Archiefwet. Dit artikel regelt hoe gemeenten moeten omgaan met de gemeentelijke archieven. Om de twee jaar maakt de gemeentearchivaris een volledig archiefinspectieverslag. Het volledige verslag over 2023 is ontvangen in februari 2024 en vastgesteld door het college op 20 februari 2024. Volgend jaar zal er een voortgangsrapportage komen over de verbeterpunten uit het verslag 2023 en wat er in 2024 allemaal nog meer is gebeurd. Deze paragraaf geeft op de hoofdlijnen de belangrijkste aspecten van het archiefinspectieverslag weer. In een afzonderlijke bijlage bij deze jaarstukken is het volledige verslag opgenomen. Het is wettelijk verplicht het verslag onder de aandacht van de gemeenteraad te brengen alvorens dit toe te sturen aan de Provincie.

Belangrijkste aanbevelingen uit het verslag zijn volgende:

- Stel een apart Informatiebeleidsplan op of zorg voor een overzicht van de documenten waarin de elementen van het Informatiebeleidsplan beschreven worden. Geef in het laatste geval aan wie verantwoordelijk is, wanneer ze onderhouden en bijgesteld moeten worden en zorg voor naleving. Dat geldt ten minste bij het tot stand komen of wijzigen van het Informatiebeleidsplan, het Verbeterplan of het Kwaliteitssysteem.
- Bepaal wat de informatiebehoefte van Steenbergen is bij de Gemeenschappelijke Regelingen waaraan deelgenomen wordt. Breng in kaart in hoeverre de Gemeenschappelijke Regelingen kunnen voldoen aan de informatiebehoefte.
- Zorg voor actueel beleid voor het archiveren van e-mail en tekstberichten. Vanuit het Informatiebeleidsplan kan verwezen worden naar dit beleid.

Naar aanleiding van dit archiefverslag zijn door het college interne actiepunten vastgesteld die eveneens als bijlage bij deze jaarstukken zijn opgenomen. Deze interne actiepunten zullen binnen de organisatie verder opgepakt worden door de taakverantwoordelijke collega's. Het verslag van 2023 betreft een moment opname. Naast de aanbevelingen van 2023, opgesteld door de gemeentearchivaris, zijn er steeds doorlopende ontwikkelingen die van invloed zijn. Begin 2025 komt er een voortgangsrapportage op de in 2024 vastgestelde actiepunten en begin 2025 stelt de gemeentearchivaris weer een nieuw verslag over 2025 op.

Wet Open Overheid (WOO)

Achtergrond

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. De Woo geeft de actieve als de reactieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankert zij recht op toegang tot informatie wettelijk en beoogt de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Woo per 1 mei 2022.

Gemeente Steenbergen heeft gekozen voor ambitieniveau Basis, wat betekent dat we de wettelijk verplichte openbaarmaking volgen, niet meer en niet minder. Er wordt op dit moment voldaan aan de eisen voor wat betreft de reactieve openbaarmaking. Voor de actieve openbaarmaking geldt nu nog slechts een inspanningsverplichting. De verwachting is dat de harde verplichting voor actieve openbaarmaking op zijn vroegst medio 2024 van kracht wordt en dan beperkt voor een viertal categorieën (Wet- en regelgeving; Organisatiegegevens; Raadsstukken; Bestuursstukken). Het implementatieplan voorzag voor 2023 de implementatie van een door het Rijk te leveren programma met de naam PLOOI, waarmee informatie kan worden ontsloten. De overheid heeft inmiddels de stekker uit PLOOI getrokken, hiervoor in de plaats is er nu de Woo-index. Dit is echter alleen een index waarin je als gemeente de locaties (URL's) van de openbaargemaakte informatie plaatst en waar, de nu al wettelijke publicaties gekoppeld zijn. Vanuit de overheid is bepaald, dat organisaties zelf verantwoordelijk zijn voor het platform waarop er openbaar gemaakt gaat worden. In samenwerking met Equalit wordt er een eigen platform gerealiseerd. De Woo-index zorgt ervoor dat de informatie op ons eigen platform staat, ook daadwerkelijk te vinden is.

Interbestuurlijk toezicht van de Provincie

De provincie houdt op 5 gebieden toezicht op de gemeenten in Brabant: archief- en informatiebeheer, financieel toezicht, huisvesting vergunninghouders, monumentenzorg, en omgevingsrecht. Jaarlijks brengt de Provincie een rapportage uit van de bevindingen. De bevindingen worden gebaseerd op verschillende onderliggende documenten / metingen. Zo wordt het oordeel over het financieel toezicht gebaseerd op de begroting van het eerstvolgende jaar. De Provincie is momenteel nog bezig om de ontsluiting van gegevens via een dashboard beschikbaar te stellen.